

Rekordních 10 nominací na letošní Českou cenu za architekturu 2017 pochází z Jihomoravského kraje

Tisková zpráva ČKA, 28. srpna 2017

Česká komora architektů v lednu 2017 [vyhlásila 2. ročník České ceny za architekturu](#) (ČKA). Architekti do ní přihlásili [téměř 250 realizací](#). Sedmičlenná mezinárodní odborná porota (Marianne Loof – předsedkyně poroty, Matija Bevk, Eelco Hooftman, Jiří Oplatek, Doris Wälchli, Jakub Szczęsny a Ľubomír Závodný) do užšího výběru [nominovala 42 děl](#), ze kterých na konci listopadu 2017 vzejde zhruba deset finalistů a držitel historicky druhé České ceny za architekturu. Nominací večer se konal 12. června 2017 v kulturní zóně Pragovka v pražských Vysočanech. V nominacích poroty je zastoupeno 10 regionů České republiky a hlavní město Praha. Jihomoravský kraj v soutěži reprezentuje celkem 10 architektonických děl. Polovina, tedy pět nominovaných realizací je z Brna, po jedné pak z Pavlova, Mikulčic, Bílovic nad Svitavou, Čejkovic a Prušáněk.

Do soutěžní přehlídky bylo možné přihlásit díla realizovaná v letech 2012–2016, z nominovaných staveb jich však byla převážná většina dokončena v období posledních dvou let (22 nominací bylo dokončeno v roce 2016 a pět v roce 2015). ČKA si současně váží velké aktivity Akademie České ceny za architekturu složené z tří stovek odborníků, která České komoře architektů pomáhá vytipovávat zajímavá díla, jejichž autory ČKA následně oslovuje s žádostí o přihlášení do soutěžní přehlídky. V letošním roce 16 z těchto doporučení akademiků postoupilo mezi nominované.

Zda některá z realizací nacházející se v Jihomoravském kraji osloví porotce natolik, že se zařadí mezi finalisty, bude jasné 27. listopadu 2017 na **slavnostním galavečeru v Místě pro nové umění – Jatka 78 v Praze**. Na akci budou rovněž vyhlášeny výsledky **Ceny za výjimečný počín** a **Mimořádné ceny partnerů soutěžní přehlídky**. Úkol to bude jistě nelehký, s řadou děl se však porota seznámí přímo v terénu v první polovině září. Den po galavečeru se v Galerii Jaroslava Fragnera uskuteční vernisáž výstavy Česká cena za architekturu. Výstava bude v Praze k vidění až do 10. ledna 2018, poté se přesune do brněnské Galerie architektury.

Realizace v Jihomoravském kraji

1. [Archeopark Pavlov](#)

Adresa: Pavlov

Autoři: Architektonická kancelář Radko Květ - Ing. arch. Radko Květ, Ing. arch. Pavel Pijáček, Ing. arch. Barbora Fišerová, Ing. arch. Jiří Zrzavý, Ing. arch. Lukáš Gergela, Ing. arch. Verena Dickmann, Ing. arch. Jiří Markevič, Ing. arch. Dagmar Květová, Ing. arch. Klára Michálková, Ing. arch. Radek Sládeček, Ing. arch. Lucie Surá, Ing. arch. Richard Mátl, Renata Košťálová

Komplex sídlišť z období paleolitu – doby lovců mamutů – poskytl za dlouhá desetiletí výzkumů obrovské množství kamenných, kostěných nástrojů, uměleckých předmětů, ale i kosterních ostatků člověka současného typu, díky kterým tak patří Pavlov a Dolní Věstonice mezi přední archeologické lokality v celosvětovém měřítku. Přestože jsou památky minulosti kulturním statkem s mimořádnou hodnotou, jsou zároveň symbolickou součástí místní kultury, něčím co zásadně utváří vztah obyvatelstva k regionu, na co lze být pyšný a skrze ni lze budovat vztah ke

své zemi. Z hlediska širších urbanistických vztahů má archeopark významnou polohu. Nachází se na rozhraní extravilánu obce a volné krajiny a je zároveň součástí působivé scenérie Pálavských vrchů. Celý objekt je umístěn pod terén, ze země vystupují pouze části bílých betonových věží.

2. [Galerie nábytku v Brně](#)

Adresa: Brno - Vinohrady, Česká republika

Autoři: CHYBIK+KRISTOF Architects & Urban Designers - Ing. arch. Ondřej Chybík, MAS ETH, Ing. arch. Michal Křištof, Bc. Victor Cojocar, Ing. arch. Martin Holý, Ing. arch. Vojtěch Kouřil, Ing. arch. Šárka Kubínová, Ing. arch. Ondřej Mundl, Ing. arch. Matej Štrba

Proměna bývalého autosalonu na okraji sídliště v showroom a sídlo společnosti MY DVA, zabývající se výrobou kancelářského, školního a kovového nábytku, je další dokončenou stavbou mladého brněnského studia Chybík+Kristof Architects & Urban Designers. Jednopodlažní objekt nevalné estetické kvality získal novou, snadno zapamatovatelnou tvář tvořenou více než devíti sty černými plastovými sedáky. Abstraktně pojatá fasáda zároveň funguje jako reklamní poutač na firmu samotnou. „*Jedná se o základní formu interiérové židle Vicenza, kterou investor standardně dodává, s tím rozdílem, že jako materiál byl použit černý granulát pro venkovní použití – je tedy odolný proti vlivům počasí, zejména UV záření*“, popisují architekti. Druhou rovinou návrhu je interiér, který sestává ze dvou částí: showroomu a kanceláří se zázemím pro zaměstnance. Vnitřek stavby byl kompletně očištěn. Do abstrahovaného prostoru jsou vloženy tři kruhové galerie reprezentující tři odlišné segmenty výroby – školní nábytek, kancelářský nábytek a designové kusy. Kruhové výřezy jsou vymezeny bílými textilními závěsy na celou výšku prostoru, které lze dle potřeby uzavřít, nebo ponechat otevřené. Interiér výřezů představují tři odlišná prostředí, kde materiál podlahy, způsob osvětlení i barva světla jsou zvoleny tak, aby odpovídaly přirozenému prostředí, pro které je nábytek určen. Meziprostory je možné vyplňovat různými solitéry, lze je využívat jako konferenční místnost zaměstnanců nebo k posezení s klienty. Celý prostor funguje na principu galerie, kterou je možné jednoduchým způsobem přizpůsobovat aktuálním potřebám. Kanceláře pro zaměstnance jsou zachovány stávající po obvodu stavby a jsou sjednoceny šedým kobercem a bílou výmalbou.

3. [Centrum obnovy památek architektury 20. století v Brně](#)

Adresa: Brno

Autoři: ARCHTEAM - doc. Ing. arch. Milan Rak, Ph.D., Ing. arch. Alena Režná, Ph.D.

V areálu Vily Stiassni v roce 2009 vzniká záměr Národního památkového ústavu v Brně ve spolupráci s Fakultou architektury VUT v Brně vytvořit Centrum obnovy památek architektury 20. století. Pro jeho fungování je potřeba doplnit stávající budovy o novostavbu, která poskytne návštěvníkům potřebné prostory pro výstavy, přednášky a konference. Budova je navržena jako jednoduchá, lapidární hmota, podélně umístěna při ulici Preslova. Kompaktnost formy je podtržena pevnými betonovými stěnami z černého pohledového betonu s velkými prosklenými plochami. Budova plní také funkci hlavního vstupu do areálu z ulice Preslovy a svým výrazem evokuje dojem „vstupní brány“. Prosklené plochy umožňují neomezený výhled z interiéru na celý areál Vily Stiassni a zároveň umožňují průhled skrze objekt do areálu z ulice. Hmota objektu je dvoupodlažní se vstupy do obou úrovní, horní úroveň je přístupná z ulice. Vstupuje se na galerii dvoupodlažního foyer, na níž je umístěn pult s informacemi pro návštěvníky, s prodejem knih a občerstvením. Ve spodní úrovni, přístupné rampou ze zahrady, je foyer s prostorami pro výstavy a zázemí pro návštěvníky umístěné pod galerií. Z foyer je vstup do přednáškového sálu, na který navazuje zázemí sálu a technické vybavení budovy. Obě úrovně foyer jsou propojeny jednoramenným schodištěm a výtahem, které pokračují až na střešní terasu. Terasa nabízí daleké výhledy na Brno. Nosnou konstrukci tvoří stěny z probarveného černého pohledového

betonu a ocelobetonové pilíře. Průčelí do zahrady, které je otevřené přes celou výšku budovy, tvoří sestava ocelobetonových podpor ve tvaru písmene X. Ty mají nosnou a ztužující funkci a zároveň jsou výrazným výtvarným motivem budovy, který překvapí návštěvníky jak při pohledu ze zahrady, tak po vstupu do budovy z ulice.

4. [Archeologická základna Mikulčice](#)

Adresa: Mikulčice, Trapíkov

Autoři: Pelčák a partner architekti, s. r. o. - prof. Ing. arch. Petr Pelčák

Vztah stavby ke krajině zakládá její měřítko i kompaktní, pevné, „vyřezávané“ a abstraktně pojaté tělo postrádající obvyklé atributy domů, jakými jsou dveře, okna či střecha. S krajinou, ale také s dávným světem Velké Moravy, jí pojí tradiční materiály: pevná a objem uzavírající přírodní omítka i surové dřevo slunolamu a rizalitů. Jejich vysunutá tělesa a figura shedových střech interpretují pozici stavby vystupující z hradby lužního lesa do otevřených polí směrem k Mikulčicím. Objem je vnitřním a vstupním nádvořím organizován do tří křídel. Podobně, jako se čtvrti města setkávají na hlavním náměstí, stýkají se jednotlivá křídla budovy v jejím veřejném prostoru, ve vstupní hale, která je také jednací místností i konferenčním sálem. Tak, jako jednotlivé městské čtvrti mají svůj charakter, mají ho ustrojením a orientací ke světovým stranám a výhledům i jednotlivá křídla stavby. V jedné čtvrti – křídle se bydlí, v jiném pracuje, další křídlo je administrativně–správní. Lidé užívají přízemí, zatímco patro, krom sezónního ubytování prázdninových brigádníků, je určeno věcem. Kovové, keramické a dřevěné nálezy uložené zde v depozitářích nevyžadují úpravy vzduchu a celý objekt tedy přesto, že se nachází na místě s vysokými letními teplotami, není vybaven chlazením ani klimatizací. Objem patra s depozitáři a strojnami celoročně tepelně izoluje přízemí určené k pobytu zaměstnanců a zaručuje mu příjemné klima. Způsob uspořádání objektu mu zajišťuje jeho energeticky úsporný provoz.

5. [Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně](#)

Adresa: Brno

Autoři: Pelčák a partner architekti, s. r. o. - prof. Ing. arch. Petr Pelčák, Ing. Rastislav Balog, Ing. Petr Eliáš, Ing. Kateřina Eiermannová, Ing. arch. Pavel Dvořák, Ing. arch. Tomáš Machovský, Ing. arch. Lenka Musilová, Ing. Petr Uhrín, Ing. arch. David Vahala

Úkolem architektů bylo vytvoření skutečného univerzitního prostředí, kampusu, který by sloučil historickou směsicí budov tvořící areál filozofické fakulty. Jeho středem, jakýmsi stmelujícím prvkem, je vnitřní dvůr, který kdysi býval zahradou sirotčince, do něhož byla fakulta v době svého vzniku umístěna. Na jeho místě vzniklo univerzitní nádvoří rozdělené na dlážděnou piazzetu a park. Jejich rozhraní je artikulováno terénními stupni. Takto vzniklé hlediště směřuje na vydlážděnou plochu – jeviště školních akcí. Nádvoří se stává středem kampusu také proto, že do něj směřuje nově navržený vstup do areálu. Ten již tedy není veden skrze jednu z řady budov, nýbrž do prostoru mezi nimi, do jejich těžiště, ze kterého se vstupuje do každé ze staveb. Dvě z nich jsou nové a dodávají kampusu srozumitelnost a formální jednotu. Obě mají cihelné fasády a stejné členění shodnými okny. Vytváří tak novou stavební substanci vymezující a organizující areál a přinášející mu jednotící motiv i charakter. Novostavba je na místě odstraněné provizorní budovy z roku 1922. Jejím prostorovým jádrem je skleněným stropem prosvětlená a přes všechna patra otevřená komunikační hala. V přízemí je umístěno auditorium, v posledním podlaží dvojnásobné výšky knihovna historického ústavu s vysokým otevřeným prostorem čítárny. Vnitřní klima stavby je řešeno technologií chlazeného betonového jádra a restrikcí počtu a velikostí prosklených ploch na slunečním svitem nejzatíženější západní fasádě.

6. [Revitalizace středu obce Bílovice nad Svitavou](#)

Adresa: Bílovice nad Svitavou

Autoři: P.P. Architects, s. r. o. - Ing. arch. Pavel Pekár, Ing. arch. Tomáš Págo, Ing. arch. Denisa Mikesková, Ing. arch. Luboš Františák, Ph.D, Ing. Marek Holán, Ing. Pavel Matonoha

Součástí zadání stavby, která řeší vzhled centra obce Bílovice nad Svitavou, bylo vytvořit nový obecní úřad, knihovnu, obřadní síň, poštu, letní výčep a zahrádku obecní hospody. Dále sociální zázemí hospody, včetně přilehlých ploch, tedy hlavní náměstí obce (které do té doby chybělo), včetně zajištění parkování, návěs a nádvoří. Důležité bylo dodržení rostlé formy historického urbanismu a komorního měřítka. Proto se nové objekty drží a doplňují uliční čáru ulice Žižkova. Prostor nově vzniklého náměstí je od ulice odcloněn trojicí stromů vybíhající z parkoviště, zakončené jedním větším solitérním stromem doplněným záhonem trvalek a posedovým platem dokola. V centru náměstí je v dlažbě umístěn vodní prvek v podobě pětice vodních vstříků v dlažbě. Objekt knihovny je situován do druhého plánu, do klidové části náměstí. Důstojnost stavbě dává vysoký řád a předsazená střecha, podporovaná sloupovým dřevěným lepeným vazníkům. Vzniká tak průchod mezi knihovnou a obecním úřadem, do prostoru nádvoří, které tvoří předprostor obřadní síně a letní zahrádku výčepu Bílovické hospody. Odtud je přístupná a tedy zcela v klidové části nádvoří umístěna obřadní síň a sociální zařízení společné pro hospodu, obřadní sál i knihovnu. Nádvoří je nově vybouraným průchodem spojeno i s prostorem návěsi, před obecní hospodou. Celý průchod, spojující návěs s náměstím, je možné v nočních hodinách uzavřít oboustranně mřížemi proti vandalům. Architektonická forma obecního úřadu a pošty je jednoduchá. Jde o jednopodlažní objekty se sedlovou střechou s keramickou pálenou krytinou rezné barvy. To objektům umožní lépe zapadnout do okolí jednopodlažních, převážně rodinných domů. Důstojnost veřejné správní budovy je podtržena kamenným obkladem meziokenních pilířů obecního úřadu.

7. [Parkovací dům na ulici Panenská, Brno](#)

Adresa: Brno

Autoři: Architekti Hrůša & spol., Ateliér Brno, s. r. o. - prof. Ing. arch. Petr Hrůša, Ing. Igor Bielík, Ing. arch. Vít Zenkl

Parkovací dům se nachází v centru města, v návaznosti na historický areál Zemského sněmu – dnes sídlo Magistrátu města. Sousední objekty jsou památkově chráněné budovy a konstrukce (hradební zeď) z různých historických období. Objekt má kapacitu 360 vozidel ve dvou vícepodlažních blocích posunutých vůči sobě výškově o polovinu a jsou spojeny v jednosměrném provozu polorampami. Objemově jde o jednu hmotu nahoře ustupující k převýšenému nároží. V parteru je u nároží objektu navržený pronajímatelný obchodní prostor s pohledovou vazbou na průchod přes schodiště k ulici Veselé. Převážující jsou parkovací plochy, kde nadzemní část tvoří 8 nízkých parkovacích podlaží a v 8. nadzemním podlaží je nájemní prostor s galerií a terasou na střeše. V parteru do ulice Panenské jsou vstupy, veřejné toalety a nájemné prostory, kde sídlí Turistické informační centrum. Všechna patra parkovacího domu jsou propojena vnitřním schodištěm s dvojicí výtahů a druhým požárním schodištěm. Vjezd do parkovacího domu je v úrovni 2. nadzemního podlaží, výjezd je z nejnižšího 2. podzemního podlaží, a to tunelem. Budova je navržena jako železobetonový monolitický betonový skelet založený na pilotách. Nosné konstrukce tvoří obvodové železobetonové monolitické stěny a stropy. Zastřešení je jak plochými střechami, tak krovovou konstrukcí ve tvaru zborcené plochy s měděným plechem. Fasáda je omítnuta dvouvrstvou vápennou probarvenou omítkou bez nátěru a uplatňují se zde prvky z přírodního kamene – okenní sloupky, parapety, krytí atik, říms a sokly.

8. [Přestavba rodinného domu pod Kraví horou](#)

Adresa: Brno

Autoři: Urban Čelikovský Architekti - Ing. arch. Lukáš Urban, Ing. arch. Martin Čelikovský

Zaoblený balkon původního objektu byl zapojen do hmoty nově navrženého domu. Zrcadlovým zopakováním této křivky dostala stavba zcela nový charakter. Podkroví bylo přestavěno na exkluzivní obytný prostor s kuchyní a terasou, která je umístěna v severovýchodní části, kde nejlépe profituje z dálkových výhledů a současně je chráněna proti přehřívání v letních měsících. Po nově zbudovaném schodišti se schází do patra s ložnicemi a zázemím. Vrchní byt je spojen se vstupem původním jasně osvětleným schodištěm. Nástupní podlaží se spodním bytem a podzemní podlaží se sklepy a garáží ctí původní založení objektu s menšími dispozičními zásahy. Garáž byla pro nedostatečnou hloubku předsazena konstrukcí z vodonepropustného betonu a je propojena potravinovým výtahem s kuchyní v nejvyšším patře. Byly použity vytríbené a vzájemně nekontrastní materiály (štuková omítka, eloxovaná dřevohliníková okna, terrazzo, žula, pohledový beton, copilit) ve snaze vytvořit moderní objekt schopný harmonického zapojení do historického rámce okolních staveb.

9. [Soukromá residence v Čejkovicích](#)

Adresa: Čejkovice

Autoři: Studio acht, spol. s r. o. - Ing. Václav Hlaváček, Ben Hoek, Lodewijk Baljon - landscape architect, MgA. Lina Procházková, Ing. Petr Kopeček, Ing. Jan Štěpnička, Ing. Erika Hlaváčková, Ondřej Mach

Původní historická obytná budova zemědělské usedlosti v Čejkovicích byla nevratně zničená necitlivou rekonstrukcí předchozího majitele. Padlo rozhodnutí postavit místo ní novostavbu půdorysně respektující stávající objekt. S ostatními hospodářskými budovami zemědělské usedlosti tak byla zachována sevřená kompozice usedlosti. Stodola v horní části areálu, z níž se zachovaly pouze obvodové stěny, nebyla rekonstruována do původního stavu (který už ani nebylo možné z dostupných dokumentů úplně zjistit), ale záměrně byla ponechána ve stávajícím stavu a zakonzervována. Uvnitř části tohoto fragmentu byla postavena lehká vestavba garáže s úrovní střechy nižší než zachované obvodové stěny stodoly a tím zcela skryta pohledům zvenčí. Samotná novostavba obytné části je navržena v modulu 1200 mm a je tvořena téměř celoproskleným hlavním obytným podlažím sedícím ve spodní části na soklu suterénu s technickým a provozním zázemím objektu. Fasáda soklu objektu je z místního kamene, konstrukční souvrství podlahy a střechy hlavního obytného podlaží, přesahující po celém obvodu do prostoru o 600 mm, jsou kryté prefabrikovanými betonovými dílci. Fasáda budovy tak tvoří vizuálně minimalistický koncept čtyř pruhů fasády: kámen, beton, sklo a znovu beton. Interiér je řešen stejně vizuálně úsporně a čistě.

10. [Dům v cihlové zahradě](#)

Adresa: Prušánky

Autoři: Jan Proksa, Architekt - Dipl. - Ing. Jan Proksa

Tradiční domy na Jižní Moravě se vyznačují efektivním urbanismem. Stavělo se do tvaru L a domy byly řadové. Každý dům tak získal svůj dvůr. Toto řešení bylo skvělé jak ekonomicky, tak sociálně. Domy se skládaly ze tří částí. Na straně otočené k ulici bydleli rodiče s dětmi. Prarodiče potom žili v zadní části směrem do dvora. Zbytek domu, který byl pokračováním traktu, sloužil

jako hospodářské stavení. Přední část domu byla kvalitativně na vyšší úrovni. Fasáda, která měla vytvářet dobrý dojem na venek, byla barevně omítnuta. V zadní části už často omítka nebyla použita, protože takové řešení bylo nákladnější. Zadní hospodářské budovy byly bez omítky. Takto vlastně bezděčně vznikala cihlová „architektura“ ve dvorech stavení - příjemná a dlouhodobá. Autor se snažil tuto tradici respektovat a použil cihly i pro novou budovu ve dvoře. Novostavba je dlouhá a úzká. Slouží jako přirozený plot k sousedům. Urbanistické řešení je tedy velmi podobné tomu původnímu, s jediným rozdílem: nový dům je oddělen od starého. Tím je docíleno čistého dělení starého a nového. Použitím ploché střechy se minimalizoval konečný objem stavby, což působí na malém prostoru elegantně. Fasáda domu tak evokuje další zídku, která pak definuje tvar dvora a zrcadlí se v dlažbě. Půdorys samotného domu je řešen jednoduše a funkčně. Objektu dominuje místnost s kuchyní, velký stůl a velké okno do zahrady. Vedle je ložnice s úzkou koupelnou. Cílem bylo navrhnout malý dům, který respektuje své okolí, je pohodlný a příjemný k žití.

Seznam všech nominovaných staveb naleznete na www.ceskacenazaarchitekturu.cz. Ke stažení zde také najdete fotografie nominovaných staveb v tiskové kvalitě (sekce Press v hlavním menu).

Prosíme, při použití fotografií vždy uvádějte název realizace, její autory a jméno fotografa. Děkujeme!

DALŠÍ INFORMACE POSKYTNE

Alice Titzová, mediální servis 2media.cz, alice@2media.cz, + 420 724 258 661

Vladana Drvotová, mediální servis 2media.cz, vladana@2media.cz, +420 605 901 336

SLEDUJTE ČESKOU CENU ZA ARCHITEKTURU

Na novém portálu www.ceskacenazaarchitekturu.cz a na [Facebooku ceny](#).

O ČESKÉ CENĚ ZA ARCHITEKTURU

Soutěžní přehlídku realizovaných staveb vyhlásila Česká komora architektů, profesní organizace s přeneseným výkonem státní správy, v souladu se svým posláním pečovat o stavební kulturu v České republice a podporovat její vysokou úroveň. Jejím pořádáním chce Komora prezentovat kvalitní architektonickou produkci nejen odborné a laické veřejnosti, ale i zástupcům státní správy a samosprávy. Kromě přítomnosti odborné Akademie ČCA a prestižní sedmičlenné mezinárodní poroty, složené z renomovaných architektů, je předností České ceny za architekturu také ojedinělý koncept propagace architektury v průběhu celého roku a v jednotlivých regionech.

O ČESKÉ KOMOŘE ARCHITEKTŮ

ČKA je samosprávným profesním sdružením s přeneseným výkonem státní správy, které bylo zřízeno zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. ČKA nese odpovědnost za profesionální, odborný a etický výkon profese architektů v ČR. Od začátku roku 2015 je Komora oficiálním připomínkovým místem pro zákony, právní úpravy a předpisy, které se týkají profese architekta. Od ledna 2016 je organizátorem soutěžní přehlídky Česká cena za architekturu. Od roku 2000 Komora rovněž pořádá Přehlídku diplomových prací a Poctu České komory architektů.